

Nejc Robida

Univerza v Ljubljani

Filozofska fakulteta

Slovenija

Nejc.Robida@ff.uni-lj.si

Tanja Tomazin

Univerzitet u Beogradu

Filološki fakultet

Srbija

tanja.tomazin@fil.bg.ac.rs

Prikaz priročnika *Slovenski predlogi in frazemi*

Rada Lečić, avtorica več pomembnih didaktičnih in oblikoslovnih priročnikov, je izdala nov jezikovni priročnik *Slovenski predlogi in frazemi*. Uporaben bo predvsem učiteljem in lektorjem pri poučevanju tujcev, ravno tako pa je primeren za interaktivno in utrjevalno delo z učenci v osnovnih in dijaki v srednjih šolah. Priročnik je rezultat avtoričinega odličnega poznavanja ciljnih uporabnikov, pedagoškega procesa in samega funkcioniranja jezika. Poleg natančnega pregleda predlogov so zelo dobrodošli konkretni primeri frazemov in zabavne slikovne interpretacije ter razlage nekaterih slovenskih pregovorov, saj frazemi, kot enote vsakdanjega sporazumevanja, s svojo široko konotativnostjo predvsem bogatijo naše izražanje in razbijajo monotonost odnosa do sveta. Priročnik Rade Lečić pa to omogoča tudi pri poučevanju občasno toge slovnice.

Predlogi so nepregibne besedne vrste brez svoje stavčne vloge, ki v razširjenem smislu izražajo razmerja med besedami ali besednimi zvezami. Razmerja lahko izražajo čas, vzrok (npr. *Obsodili so ga **za** umor*), prostor (npr. *Ptice so **na** nebu*) način (npr. ***Z** veseljem nam je pomagal*) itn. Poleg pravih poznamo tudi neprave predloge, ki so lahko del predložne zveze ali pa funkcionirajo kot prislovi. Priročnik navaja predložne zveze, ki izražajo način, čas, prostor, količino, namen, mero, položaj, sredstvo, vzrok ... Opremljeni pa so z glagoli, ki predlog uporabljajo kot

prosti glagolski morfem, s katerim skupaj tvorita nov glagolski pomen (npr. *misliti na*).

Frazemi so besedne zveze z nespremenljivo ali omejeno spremenljivo sestavo, katerih pomen ni ali ni povsem ugotovljiv iz sestavin in se od drugih jezikovnih enot ločujejo po: večbesednosti, stalnosti, leksikaliziranosti, idiomatičnosti in ekspresivnosti. V knjigi je pomensko pojasnenih več kot 400 frazemov in 30 pregovorov, ki predstavljajo poseben stik, ne le z jezikovno, pač pa tudi širšo kulturološko in sociološko razsežnostjo slovenščine. Za lažjo predstavbo so večkrat upodobljeni v že omenjenih ilustracijah, ki domiselno ponazarjajo pomensko razsežnost in ustreznost petdesetih frazemov.

Delo avtorice Lečič, izdano v mehki vezavi, je naslovljeno kot *Slovenski predlogi in frazemi*, izdala ga je Založba Gaya, recenzirali pa so ga Robert Grošel, Nataša Jakop in Andreja Žele. Obsega 160 strani in poleg uvodnika ter biografije vsebuje še skoraj 70 poglavij, ki so praktično naslovljeni s po abecedi razporejenimi slovenskimi predlogi. Besedilo je jasno razdelano, s pomočjo grafičnih sredstev in krepkim tiskom pa so znotraj natančno razdeljenih poglavij še shematično in nazorno predstavljeni praktični primeri rabe.

Rada Lečič je že uveljavljena in znana avtorica priročnikov za poučevanje slovenskega jezika, ki so nastali na podlagi avtoričinih bogatih izkušenj v poučevanju slovenščine kot tujega jezika. Do zdaj so izšli: *Osnove slovenskega jezika* (tudi v angleškem in italijanskem prevodu); *Slovenščina od A do Ž*, učbenik v dveh delih (tudi v angleškem, italijanskem, nemškem in srbskem prevodu); *Slovenski predlogi in frazemi* (tudi v italijanskem prevodu); *Slovenski glagol: oblikoslovni priročnik in slovar slovenskih glagolov / Slovene verb: a morphological manual and dictionary of Slovene verbs* (s prevodi v več jezikov); kartice *Igraje do znanja slovenščine* in *Prepletanke*. Najnovejšega, *Slovenski predlogi in frazemi*, smo že dolgo potrebovali in ga z veseljem uporabljamo.